ANUL I. — No. 4. — 2 LEI EXEMPLARUL — DUMINICĂ 28 IANUARIE 1923

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA
BULEV. ELISABETA 5
(Palatul Eforiei)
BUCUREŞTI

ANUNCIURI ŞI RECLAME
se primesc la ad-traţia ziarului

CUVÂNTUL STUDENŢESC

ORGANUL·STUDENŢIMEI·ROMÂNE
DIN INTREAGA ŢARĂ

PREŢUL:
2 lei numărul in ţară.
3 lei „ „ streinătate

ABONAMENTE
Pe 12 luni .... 100 lei
„ 6 „ .... 60 „
„ 3 „ .... 30 „
Pentru preoţi, profesori, invăţători, studenţi şi ofiţeri 70, 40, 25.

ARMA LA PICIOR...

Spontană şi solidară, mişcarea noastră a pornit dintr'o serie de nevoi şi nedreptăţi care jigneau profund studenţimea, atât în cadrul intereselor ei imediate, cât şi în acela al preocupărilor social-naţionale.

Pe de o parte, atâtea mizerii morale şi materiale adânc resimţite de studenţime, incuria în care zace învăţământul, şi totala neglijenţă a tuturor guvernelor în tot ceeace atinge interesele culturii naţionale.

Pe de altă parte lipsa de conştiinţă, sfâşierea partidelor politice, jaful în averea publică, într'un cuvânt conrupţie, ilegalitatea şi incompetenţa care ameninţă să ducă ţara de râpă.

Iată cum, mişcarea studenţească a avut un dublu aspect. Unul intra-universitar, altul în afară de universitate. In ambele direcţii, atât în privinţa culturei româneşti cât şi a vieţii de stat sub toate aspectele ei, noi am semnalat că elementul românesc pierde teren pe zi ce trece şi că tot mai mult o rasă esclusivistă şi avidă tinde să ne predomine.

Mişcărei noastre, care este strigătul de alarmă al conştiinţei naţionale, i s'au opus gloanţe şi măsuri draconice în cari autoritatea universitară a fost într'un duios acord cu guvernul.

Presa, inconştientă sau de rea credinţă, ne-a mustrat cu ifose pedagogice când nu ne-a insultat în modul cel mai odios.

Opinia publică, lămurită asupra rostului mişcărei noastre, ne-a susţinut cu cea mai încurajătoare simpatie şi a arătat celor de sus că o mişcare care a ridicat într'un cuget întregul tineret cult al ţării, nu poate fi o rătăcire, guvernanţii au început a deschide ochii.

Şi multe din cererile noastre au fost recunoscute ca drepte. S'au ferit însă de măsuri radicale.

Ameninţări, rugăminţi, promisiuni, tratative.

Pentru a ne arăta oameni de ordine şi a nu prileji noui frământări ţării, din condescedenţă faţă cu autoritatea universitară şi pentru ca să nu sufere prea mult cultura naţională, am hotărât —deocamdată provizoriu— până când în cursul acestei săptamâni se va lua o hotarâre definitiva în de comun acord cu toate centrele universitare, să reintrăm la cursuri.

Nu înţelegem însă a renunţa la postulatele noastre care sunt atât de concordante cu interesele neamului, încât avem datoria sfântă de a le urma.

Pentru un moment stăm cu arma la picior. Expectativa noastră va urmări în ce fel angajamentele ce s'au luat faţă de noi, vor fi aduse la îndeplinire. Lupta o vom continua deocamdată pe alte căi. Cerem însă guvernului să se ridice deasupra intereselor de partid iar autorităţilor universitare deasupra chestiunilor de ordin administrativ universitar.

Răspunderea lor e mare şi noi stăm de veghe.

„CUVÂNTUL STUDENŢESC"

Spre o mai deplină lămurire

Primim următoarele:

In numărul 2 din „Cuvântul Studenţesc", sub titlul de „Curiozitate" d. Paolo Crespi afirmă cu dreptate că „nici un pui de evreu n'a luptat la Rovine sau la Călugăreni, căci pe atunci ei nu ne cunoşteau ţara", eu voiu face o mică rectificare: dacă deschide cineva opera istorică a lui N. Bălcescu „Românii sub Mihai Voevod Viteazul", va găsi la paigna 38 (ed. Casei Şcoalelor) un pasagiu în care se spune clar că în ziua de 13 Noembrie 1594, înainte de lupta dată la Călugăreni, pe lângă Turcii cari au fost adunaţi după îndemnul lui Mihai Viteazul în casa vistierului Dan, au fost măcelăriţi şi vreo câţiva evrei. Şi Bălcescu după Hammer afirmă că „aceasta nu izvorî dintr'o netoleranţă, dar Evreii atunci în mare favoare pe lângă turci şi Sultan, se împreunau cu Turcii, prădau ţara şi făceau stricăciuni". Aşa au rămas până în ziua de astăzi. Lupul îşi schimbă părul dar năravul ba".

IARĂŞI CADAVRELE

Săntem traşi pe sfoară de colegii evrei în mod sistematic şi nu de azi de eri, dar de acum trei zeci şi doi de ani de când actualul Ministru de instrucţie era student în medicină, iar facultatea se găsea unde e în prezent institutul Babeş.

Şi studentul Angelescu de atunci, cerea celor în drept ca evreii să disece pe cadavre evreeşti.

Nimic nou, istoria se repetă, numai că pe d-lui pe atunci nu-l ameninţă nimeni nici cu împuşcarea nici cu Jilava, nici cu trimiterea la frontieră.

S'au schimbat lucrurile. Numărul Evreilor a crescut la medicină, şi nu mai poate fi vorba de aşa ceva, acum, când fostul student e actualul ministru. Vă cred, dar n'am ce vă face, cam aşa ar fi rezultatul tuturor promisiunilor.

Domnule Ministru, nu ştiţi că evreii sunt „adevăraţii savanţi" după gazetele lor, şi sânt în special aşa de culţi încât refuză să aducă cadavre evreeşti la disecţie. neînţelegând să treacă peste nişte bariere religioase învechite peste care Francezii, Românii, Ungurii, Germanii, popoare inculte, au îndrăznit să treacă.

Ni se ripostează cu o obrăznicie specifică naţiei evreeşti, că ai lor nu mor pe drumuri ca ai voştri. Şi de aceea nu au cadavre. Şi nu-i drept, pentru că în ziua când s'a pus chestia, au scos din senin cinci cadavre pentru disecţie. Dacă într'o zi au putut scoate cinci, apoi într'o lună de nu vor scoate 150 vor putea aduce măcar zece, iar într'un an putea fi atâtea, câte le-am dat noi lor.

Credeţi că cele cinci cadavre au luat drumul sălei de disecţie? De unde nici pomeneală.

Ei abuzează mereu de răbdarea noastră dar s'a sfârşit cu ea.

Nu cerem ca evreii să disece numai pe cadavre evreeşti din ură sau din sectarism religios. Noi nu am dat probe de aşa ceva. Dar dacă nu avem pentru noi destule, lor de unde să le mai dăm?

Cerem cele de mai sus, aceasta fiind singura garanţie că se vor interesa direct la habotnicii lor, ca să se aducă la disecţie cadavrele evreeşti nereclamate.

Nu vă obosiţi d-le Ministru de instrucţie, să făuriţi legea prin care să se proclame sălei de disecţie toate cadavrele nereclamate, căci Evreii sunt şmecheri şi vor găsi când un X sau doi martori care să jure că mortul e rudă de aproape şi atunci conform legilor vor trece pe lângă legea D-voastră.

Lucrul e mult mai simplu. Dacă studenţii Evrei ar fi de bună credinţă ar trebui ei singuri să ceară în regulamentul facultăţei de medicină adăugarea a şase vorbe:

Evreii vor diseca pe cadavre evreeşti.

Cu aceasta conflictul s'ar închide pentru totdeauna, iar miniştrii viitori n'ar mai avea ocazia să ameninţe pe studenţi cu Jilava, împuşcarea sau trimiterea la frontieră

Frontul nu înspăimântă. El este o onoare pentru bunii Români şi nu o oroare, numai să aibă nevoe ţara, nu când dictează capriciul unui potentat.

Studenţimea e hotărîtă să aplice singură regulamentul pe care chiar D-stră l-aţi văzut necesar acum 32 de ani, pentru că luna trecută ni-aţi promis formal că dacă Evreii nu vor aduce cadavre încă o lună veţi întrona ceea ce cerem noi. Luna a trecut, cadavre evreeşti nu sunt. Credeaţi oare d-le Ministru, că va schimba o lună ceeace n'a schimbat secole?

Noi săntem hotărîţi şi dv. credem că nu vă veţi retrage cuvântul dat.

I. Simionescu

Din presa lor

„Este evident că forţa publică e mai tare decât un grup de tineri."
DIMINEAŢA

Aşa dar, iată principiul pe care se întemeiază argumentaţiile ziarului „Dimineaţa".

Totuş, a fost de curând un congres al presei.

S'au ţinut acolo cuvântări frumoase; s'a vorbit despre ***libertatea scrisului şi a gândirii,*** *cu condiţia ca fiecare să fie responsabil de actele şi ideile sale.*

Au fost, desigur, la acel congres şi reprezentanţii „Dimineţei" şi ai turbulentului său frate „Adevărul.

Au vorbit cu toţii ***pentru libertăţile tuturor manifestărilor.***

Dealtfel, „Adevărul" spune şi acum „La noi pături mai viguroase decât mici grupuri de studenţi, ***nu-şi pot impune voinţa,*** *când n'au şi asentimentul guvernului" — manifestându-şi prin aceasta, indignarea că nu se dă libertatea de manifestare a oricăror idei.*

Numai cât, libertatea aceasta o înţelege „Dimineaţa" cât şi „Adevărul" pentru toţi şi toate, ***exclusiv studenţii.***

Voiţi o explicaţie? Să o căutăm tot în coloanele acestor ziare.

Prin ce mister se insinuează la adresa guvernului, spre ***a înfrânge*** *pe studenţi?*

Iată că „Adevărul" ne lămureşte: fiindcă avem nevoe ***de oameni de studii,*** *pe cari Românii nu-i pot avea şi trebuie să-i ia cu chirie dela evrei !?.*

„Avem mare lipsă de medici" se tânguieşte „Adevărul".

Şi mai departe „Vremea ***asupririlor religioase*** *a dispărut de mult".*

Adică ***noi studenţii români,*** *dorim acum* ***asupriri religioase !!***

Te întrebi cu mirare, cum poate un om ***cinstit*** *şi* ***normal*** *să creadă că mişcarea* ***noastră*** *are caracterul asupririlor religioase?*

Cerând datorii echitabile faţă de ***perfecta libertate a cultului,*** *înseamnă oare* ***asuprire religioasă?***

*„****Sanctitatea trupului uman****" este la toate religiile.*

Dar ştie D-l dela „Adevărul" ce este faimosul „tob şebe goim harog"?

Poate că şi faptul că acest..... deziderat nu se poate pune în practică este tot o... ***asuprire religioasă ?.***

Dar nu se mulţumesc suszisele ziare numai cu atât. Mai vorbesc de amestecurile D-lui Prof. Cuza şi ale lui... Horthy.

Să mai insist asupra ridicolului acestei manii?

Pentru cititori avem datoria să repetăm că D-l Cuza este un Profesor pe care îl respectăm ca atare, iar Horthy este şeful unui Stat care va putea fi pus la locul său, ori de câte ori se va întinde mai mult decât îi va fi plapoma.

Şi să nu se uite că studenţii vor forma o parte din ofiţerii cari vor conduce pe soldaţi, după cum au mai făcut-o.

Cât priveşte buna credinţă a ***ziarelor lor,*** *cari caută „numere de senzaţie", avem de adăugat că vom lăsa pe fiecare să se compromită până la sfârşit, spre a se convinge toată lumea de adevăr.*

Dela-Romanu

UMANITARISMUL

In faţa actualei stări de spirite, e legitimă mirarea ce o exprimă unii, că tinerimea nu mai e însufleţită de idealismul ce caracteriza timpurile trecute, — şi a cărei expresie o vedem în manifestările intelectualităţii ruseşti din secolul trecut.

Era şi firesc. Vizionarii din Rusia erau rezultatul stărei sociale în care se aflau, erau reacţiunea firească în contra opresiunilor de tot felul ce se opuneau activităţei lor din partea conducătorilor statului. Şi e firesc ca tineretul de astăzi să nu se mai remarce prin aceiaş atitudine, acum când zădărnicia jertfelor acestor oameni superiori s'au dovedit cu prisosinţă, paralizate fiind de o naturală lipsă de dezinteresare din partea acelora cari au avut pretenţia de a realiza deziderate le lor.

Când popoarele, în mersul lor progresiv, tind la realizarea unor idealuri; şi au norocul ca acei chemaţi de a actualiză aceste idealuri să fie oameni dezinteresaţi, se poate — in anumite cazuri — ca rezultatele să fie pozitive. Când însă, acei ce joacă acel rol, scoboară idealul dela rolul lui de *finalitate ultimă*, la un *mijloc* pentru satisfacerea intereselor lor personale, sau a clasei sau grupului din care fac parte, cauza este iremediabil pierdută. Acesta este cazul Rusiei.

Jertfele intelectualităţei ruseşti din sec. trecut nu au servit la nimic; acelaş despotism domneşte astăzi în Rusia, sub altă formă, doar.

E naturală deci, atitudinea ostilă a tinerilor, când au fost martori la o degradare atât de murdară a unor tendinţi şi aspiraţiuni atât de înalte. Căci vinovaţii sunt JIDANII. Mijloacele? Presa şi „dictatura proletariatului", un mijloc de a momi inconştienţa muncitorilor. Jidanii au exploatat credulitatea poporului rus, fascinat de mirajul „comunismului".

Socialismul apare deci ca o „Afacere" jidovească.

Dar Umanitarismul?

După cum socialismul se adresa vulgului printr'o serie de divagaţii fanteziste, ce nu pot avea un echivalent în realitate, tot aşa umanitarismul se adresează intelectualităţei, momind-o cu „*Internaţionala Intelectualilor*", doctrină pe care „Umanitariştii" o armonizează cu individualismul, estetica (?) etc..... *Umanitarismul are acelaş substrat şi acopere aceleaşi tendinţi de expansivitate jidovească*, departe de a fi o concretizare a unor idealuri înalte pe care toţi oamenii culţi, trebue să le recunoască şi să le aprobe. La baza lui rezidă o iremediabilă inconsequenţă: „Umanitariştii" tind întâi la transformarea societăţei şi apoi la „umanizarea" omului. Aplicarea umanitarismului, în epoca noastră e o imposibilitate — cu toate interpretările domnilor vizionari asupra unor anumite fapte — imposibilitate, care consistă în faptul că unei *forme* sociale trebue să-i corespundă cu necesitate o mentalitate adequată — ceeace nu e cazul.

Umanitarismul, doctrină anacronică, nu poate fi decât o „iniţiativă interesantă" după cum insinuiază atât de elegant „Adevărul", dar şi o altă faţetă sub care se prezintă tendinţa stabilirei dictaturei jidoveşti asupra întregei lumi. In ce scop se fac toate acestea?

„...Luaţi aminte de toate ordinile pre care eu astăzi vi le spun, ca să le faceţi; pentru ca să trăiţi şi să vă înmulţiţi şi să luaţi cu stăpânire pământul pre care Iahve cu jurământ l'a promis părinţilor voştri..."

...Şi cum jidanii sectari, bigoţi şi fanatici se grăbesc să înfăptuiască acest lucru, se poate vedea.....

Pasivitatea noastră şi *snobismul* îi încurajează căci jidanii şi-au dat seama de importanţa unei atmosfere ostile spiritului anti-jidovesc, spirit care predomină şi căruia *anumiţi oameni „superiori"* se grăbesc să i se conformeze.

...Şi cum oamenii fără convingeri, superficialii şi snobii trăiesc mai mult pentru opinia publică...

——— oxo ———

Pentru d-l Ministru DE JUSTIŢIE

Primim din partea d-lui avocat I. V. Merlescu, următoarele:

Domnule,

„In ziua de 9 Ianuarie a. c. d-l Al. Alexandrescu, Procuror pe lângă Trib. Teleorman a oprit studenţii de-a face propagandă pentru ziarul ***„Cuvântul Studenţesc"*** *— invitându-i la Parchet. Bine'nţeles că a doua zi s'a revenit asupra acestei măsuri. Semnalăm acest caz simptomatic d-lui Ministru de Justiţie, pentru a nu se arunca un discredit asupra mişcării studenţeşti, în oraşele în care rostul acestei mişcări nu este îndestul de lămurit".*

Totodată vă înştiinţez că pe propia-mi răspundere voi sesiza Parchetul general pentru a cerceta acest caz.

I. V. Merlescu
Avocat
Student anul II Doctorat în drept

Rugăm pe toţi bunii Români să răspândească mai departe gazeta noastră după ce o citesc, fie direct, fie trimeţând-o prin poştă la cunoscuţi cu o marcă de cinci bani, în ori care colţ al ţărei.

„Drepturi" şi dreptate

de Al. Lazar

Deabia am terminat răsboiul şi ne-am apucat pe cât ne permit puterile să vindecăm rănile ce au rămas încă deschise, ca acum când întru câtva, a trecut pericolul, străinismul oploşit în ţara asta „*intolerabilă*", — să înceapă să ţipe că e persecutat, — ca doar va face ca lumea să-şi întoarcă privirea compătimitoare şi către suferinţa lor imaginară.

Un vechi şi tradiţional sistem, — specific unei anumite secte de streini cari trăeşte în ţara noastră ca şi în sânul lui Abraham, — este de a ţipa într'una că sunt torturaţi cu înverşunare până şi în orgoliul lor naţional.

Nu numai acum a avut această sectă curajul să ridice glasul reclamându-şi din răsputeri drepturi pe care nu le are.

O privire retrospectivă asupra trecutului nostru istoric din ultima jumătate a secolului, ne-ar edifica întru cât-va.!

La 1879 Puterile Europei discutau *drepturile legitime ale românilor* şi n'a lipsit mult, ca balanţa să ne lase în vechea stare de servilism, când azi ni se cere ritos de către această minoritate, drepturi pe care noi le cerşeam acum 40 de ani.

Dar cine provoacă oare criza financiară dela 1900 dacă nu tot aceiaşi sârguincioşi **„cetăţeni"** cari azi au aerul să ne ordone legile după care să ne conducem? Dar câţi pieriră oare la 1877, câţi se dosiră la 1913 şi câţi nu trădară în războiul nostru cel mare, ca acum să vină fără pic de neruşinare, — *tot o caracteristică a rasei lor*, — ca să ne ceară esclusivitatea concepţiunei legilor şi regulamentelor sociale politice şi culturale?

Dacă am cerceta statistica pierderilor suferite în decursul veacurilor pentru cauza românească, şi statistica dezerţiunilor ruşinoase în toate ocaziunile în care ar fi putut fără pierderi reale, dovedi pseudo-desinteresarea lor pentru neînsemnatele sacrificii ce le-ar fi putut face pentru cauza românească, — nu noi românii am fi cei cărora le-ar roşi obrazul de lipsa de pudoare cu care cineva este în stare să ceară renunţarea la dreptul de viaţă.

Fiindcă aceşti streini nu încetează zi de zi de a striga şi a cere cât îi ţin plămânii tuturor ziarelor lor — aplicarea ba şi înscrierea în noua Constituţie a ţărei noastre a principiilor relativ la minorităţi şi care prin surprindere şi apoi prin teroare au fost înscrise în tratatele de pace dela Versailles şi aiurea, tot de către un consângen de-ai lor.

Sub pretext că au **„trăit"** şi ei în timpul războiului nostru, (am fi prea naivi să zicem că au luptat pentru cauza noastră), s'au agăţat, sau mai bine zis, s'au lipit ca nişte paraziţi de filele faimosului tratat de pace de la Versailles şi se complac de minune ca cetăţeni ai ţării noastre, alături de ceilalţi cetăţeni ai căror moşi şi strămoşi secole dearândul şi-au împrăştiat sângele la cele patru vânturi şi'au îngrăşat cu oasele lor acest pământ sfânt.

Nu credem că guvernul actual al ţării noastre sau cele cari vor veni, se vor intimida o clipă de scâncetele sau mlorlăiturile nocturne ale tuturor paraziţilor străini la suflet, care mişună, şi se înmulţesc pe acest pământ la umbra proteguitoare a stejarului românesc şi pe care ei caută să-l arunce în aer prin mijloace teroriste materiale sau morale.

In ţara noastră noi suntem stăpânii, *străinii sunt musafiri toleraţi cărora li se cere bună cuviinţă, respect pentru legile, credinţa şi datinele noastre,* căci altfel românul va şti să se scuture într'o bună zi, când nu-i va mai putea suporta, — de toţi aceşti străini ce ar deveni nişte odioşi paraziţi.

De această eventualitate credem că, cu toate răpoelile puerile — şi străinii în chestiune sunt stăpâniţi în oare care măsură, dar şi guvernanţii noştri sunt pătrunşi de necesitate indiscutabilă rezolvărei demne, a acestei probleme pe care o fatalitate istorică ne-a atârnat-o de gât şi ale cărei tentacule multiple şi variate tinde să ne sugrume.

——— oxo ———

Cronica muzicală

Opera Română. Pentrucă a-ceasta este prima cronică muzi-cală pe care ziarul o inaugurea-ză, voiu face pentru cititori, un scurt bilanț supra activităței „Operei Române", rămânând ca în cronicele următoare să vor-besc numai despre spectacolele săptămânei.

La „Operă" s'au cântat trei opere noui, pentru bucureșteni: „Vasul Fantomă", „Bărbierul din Sevila" și „Mireasa vândută", trei bucăți esențial deosebite ca factură muzicală.

Primele două trebuiau să-și facă apariția pe scena româneas că, fiind îndeajuns de clasice; în ceeace privește însă „Mireasa vândută", aceasta putea să lip-sească, întrucât nu prezintă nici un interes muzical deosebit: Mu-zica lipsită de originalitate, a-corduri incolore, introduse la în-tâmplare în text, ca să dea im-presia unei muzici pe nedrept socotită „de operă". Libretul banal, cu unele umpluturi ca „cir cul ambulant" cari puteau să lipsească. In sfârșit toată acea-stă operă montată excesiv de scump și dirijată de o celebri-tate, nu a dat alt rezultat decât să învederere încă odată desă-vârșitele calități de artist ale d-lui Niculescu-Basu și să dea ocazia d-nei Ida Berg să se pre-zinte relativ bine într'un rol des-tul de potrivit mijloacelor d-sale. D-l Mihăilescu-Toscani, simpa-tic, cu o voce din ce în ce mai bine educată.

„Bărbierul" a fost din contra, o operă mult gustată, datorită libretului nostim, scris de Ros-sini pe o muzică ușoară, melodi-oasă și datorită în primul rând interpretării foarte reușite de care s'a bucurat.

D-l Basiliu în „Figaro" își găsește mediul prielnic desfășu-rării calităților sale de scenă și mai ales vocale, acestea fiind spre uimirea multora, într'un progres apreciabil, calități ce se sufocau îndestul sub blana de urs, cu care se acoperise în „Mi-reasa vândută". D-sa va rămâne pentru multă vreme la noi, crea-torul acestui rol.

„Don Bazilio" a găsit în d. Niculescu-Bassu un interpret su-perior, al cărui comic, sever, im-pune și atrage mai deosebit de-cât o comicărie de bâlciu. Aria calomniei cântată solemn, un joc bine măsurat, îl fac indis-pensabil.

Cu totul în alt stil, se prezintă d-l Alexiu, alt comic, în „Bar-tolo". Contrastul între aceste două personagii, prin felul cum sunt prezentate, devine mai isbi-tor și mai atractiv. D-l Alexiu s'a specializat în rolurile de bas comic.

D-na Drăgulinescu - Stinghe prezintă o „Rosină" desăvârși-tă. Vocea d-sale se adaptează perfect muzicei Rosinei, pe care o cântă cu artă și gingășie. In special „Una voce poco fa" a fost cântată foarte frumos. Nu acelaș lucru se poate spune despre d-ra Nina Botty, care are o voce neomogenă și căreia îi mai trebuește un studiu preala-bil. Altfel, aparte disonanțele și unele note stridente căzute în locuri nepotrivite, d-sa a încer-cat să prezinte o Rosină muzi-cală cât mai corectă, ajutată de un fizic simpatic.

Muzica greoaie a lui Wagner, asurzitoare în alămuri și presă-rată cu acorduri cum numai în operele lui găsim, nu a prea a-tras publicul nostru, care nu pu-tea s'o înțeleagă îndeajuns. Ar-tiștii s'au achitat onorabil de ro-lurile lor și e cazul să spun că greul l'a dus baritonul Teodo-rescu în rolul „Olandezului". D-sa a avut ocazia să-și arate mărimea și rezistența vocii în-tr'un rol cu o țesătură muzicală foarte variată, evoluând dela re-gistrul de jos, în care se cam re-simțea, până în registrul acut al baritonului.

Dacă d-sa ar reuși să dea o emisiune mai „naturală" acute-lor sale, ar câștiga foarte mult.

Bine secondat de d-na Ivony în „Senta". Celelalte roluri prea mici pentru a putea scoate în relief meritele deținătorilor, d-nii G. Folescu, Niculescu-Bassu, Ra bega etc.

Dintre reluări, am avut Tosca, Butterfly, Lohengrin, Carmen, Aida.

O serie interesantă au fost spectacolele cu tenorul Groză-vescu în Tosca, Butterfly și Car-men.

D-l Grozăvescu însă, nu a mai fost cel cu care ne obișnuisem anul trecut.

In registrul de jos și mediu șters, cântecul d-sale părea mai mult o recitare, afară de acute, pe cari le lua în plin și bine.

Nu cred, cum însinuează u-nii, că vocea d-lui Grozăvescu se reduce numai la cele 2—3 acute. Un spectator obiectiv ar fi putut lesne observa că d-sa își menaja vizibil vocea. Fie că a-ceasta se datora oboselii glasu-lui, fie că și-l păstra pentru alte ocaziuni mai atractive pentru d-sa, rezultatul e că n'a cântat la înălțimea așteptărilor; în nici un caz nu se poate însă trage o concluzie atât de pripită și răutăcioasă ca cea de mai sus.

A cântat, în general însă, foarte simțit, lucru rar la tenorii noștri și nu pot trece cu vede-rea „E lucevan le stelle" din Tosca, cântat fără exagerare „dumnezeește".

A avut în Tosca o parteneră demnă în d-ra Aca de Barbu. Pot afirma că d-na Ivony nu a egalat-o în interpretarea totală, artistică și muzicală, a rolului. Aplauzele la scenă deschisă, pre lungi, după execuția lui „Visi d'arte" sunt un indiciu destul de convingător.

In „Butterfly" d-na El. A-tanasiu-Rodrigo, dovedește că mai păstrează mult din vocea pe care o avea înainte și modul cum s'a achitat de un rol cu o țesă tură muzicală variată, în care a-cutele se întâlnesc în fiecare frază, este spre lauda d-sale.

O parteneră demnă a avut în d-na Constanța Dobrescu.

Rolurile bărbătești de mai mică importanță, au fost susți-nute corect de d-nii Rabega, Lu-pescu, Alger. Un debut a fost în „Bonzo" cu d-l C. Teodo-rian, pe care-l așteptăm într'un rol mai serios, cum ar fi „Aral-dul" în „Lohengrin".

In „Tosca" în afară de dis-tribuția veche, am auzit un nou „Scarpia" cu d. Baziliu. Cred că a observat și d-sa deosebirea între „Figaro" și „Scarpia".

Puțin stângaciu în joc, vocea d-sale a susținut cu curaj un rol în care nu mulți baritoni reușesc să se impună. A dat note sur-prinzătoare în finalul primului act. In al doilea, se vedea ușor oboseala glasului.

D-l Costescu-Duca, impecabil ca joc de scenă, dar numai atât.

In „Carmen" am auzit pe d-na Snajina. D-sa reușește prin fi-zicul său să prezinte o „Car men" simpatică, fără a fi desă-vârșită. Vocea d-sale egal dis-tribuită în toate registrele, fără a avea o întindere apreciabilă, este totuși acceptabilă.

Jean Mihail

—o x o—

Memento...

Spre deplina edificare a opiniei publice, asupra sen-timentelor ce animă pe *con-cetățenii noștri evrei* și pen-tru a păstra vie în conștiința tuturor, amintirea nerușinatei porniri cu care am fost bat-jocoriți de către ei, vom pu-blica în fiecare număr arti-colul din *Mântuirea* de Luni, 4 Decembrie 1922. *Hasmo-naea,* organul studenților sioniști, face următoarea pre-țioasă declarație:

„*Mântuirea*" este organul, care — *o declarăm în con-tra tuturor tăgadelor de ori-unde ar veni* — reprezintă demn evreimea română, iar suprimarea acestui ziar ar însemna, atingerea gravă nu numai a libertății scrisului, ci și a intereselor ființei noastre etnice. „*Mântuirea*" este cea mai justificată, cinstită și demnă dintre po-sibilitățile noastre de mani-festare publică efectivă".

Catre studențimea creștină din Cluj

Căci așa vi se spune în diferitele reportagii: Studen-țime CREȘTINA, nu română.

E și logic. Numai congenitalul creștinism a putut să vă dea puterea de a săvârși acest mare efort etic. Con-cepția judaică despre sanctitatea trupului uman, care, să-laș trecator al sufletului ce-i al Domnului, e la fel de sa-cru și deci inviolabil (disecția e un viol), putea să găsea-scă înțelegerea numai în sufletul vostru evanghelic. Tot așa cum numai creștinismul vostru a putut să fie acela care să vă insufle mărinimia cu care ați trecut prin foc și prin apă tot ce nu se putea apăra: plumb și macu-latură.

Vas'zică: cascada libertăților. Și de data aceasta pe față. Admirabil. Vă suntem din suflet recunoscători. Min-ciuna stupidă și ilogică a „libertăți religioase" într'o țară în care umilii birjari pe lângă eroicul sacrificiu pecuniar al odihnei sabatice — renunțarea la câștigul de o zi — mai au de îndurat și temnița pentru temeritatea probită-ții lor religioase — TREBUIA țintuită la stâlp și scuipată.

Halelu! Slavă ție studențime CREȘTINA din Clujul simbol al libertăților! Ție ți-a fost dat să îndeplinești frumoasa și morala operă; singură tu ai avut curajul de a spune răspicat că ți-e cu desăvârșire indiferent, dacă liftele jidovești se închină tricolorului, bicolorului, sau tablelor lui Moissi;

Singură tu ai avut curajul de a pune logic întreba-rea: dece, adică, libertate RELIGIOASA?; dece acestă curioasă excepție? de dragul cărei considerații?

Intr'o țară în care fariseismul politic cel mai deșăn-țat și-a permis totuși să fie franc și consequent în con-testarea ORICAROR drepturi pentru noi, el și-a găsit refugiul în sânul primitor, ca o curvă al „libertății re-ligioase".

— Voi, eroilor, ați strivit ipocrizia. Slavă vouă!

Și pe când inima ni se frânge de durere și desnă-dejde și pe când pe buzele pălite mijesc silabele unui groaznic blestem, încercăm cu emoție mândria de a fi fost și dat și de astădată — ca de atâtea ori în istoria omenirii — stimulent și prilej pentru o revoluție morală. FIREȘTE TOT NOI AM FOST VICTIMILE. Iar victime, ca de atâtea ori în istoria revoluțiilor morale. Ca, de pildă atunci când am dat lumii creștinismul. CREȘTINISMUL NOSTRU. Căci de al vostru, de acest monstru, ni e scâr-bă și rușine și ne lepădăm de el cu groază și oroare.

Dar voi, o veți face vr'odată? Când, Dumnezeule când!

A. L. ZISSU

ACADEMIA DIN VIENA

Centrul studențesc din Cluj a primit din partea studenților austriaci ai A-cademiei Comerciale din Vi-ena, următoarea adresă: „*Asociația Studenților Ger-mani ai Academiei de Co-merț din Viena.* („Deutsche Studentenschaft an der Ho-chschule für Welthandel zu Wien").

Sem. W. S.

Viena, 3 Ian. 1923

Nr. 34. XIX. Billrothstr. 39

Colegi!

Urmărim cu mare bucu-rie și atențiune acțiunea Dv. națională (antisemită), și înțelegem să prețuim prea mult atitudinea Dv. bărbă-tească! Veți fi știind că și noi suntem strajnic de nă-pădiți de jidănime, și dea-semenea și noi am fost con-strânși să pornim lupta de eliminare împotriva lor.

Ne-am bucura foarte mult, dacă am putea intra în le-gături cu Dv. în această privință, și dacă ne-am pu-tea trimite lămuriri și co-municări reciproce relativ la înverșunatul dușman al creș-tinătății.

Vă rugăm așadar să ne trimiteți binevoitoarea Dv. încunoștiințare, pentru a ști cărei organizațiuni sau că-rei persoane ne-am putea a-dresa pentru încheierea le-găturii dintre noi.

Așteptând răspunsul Dv. neîntârziat, rămânem cu sa-lutări studențești.

Asociația studenților Germani ai Academiei de Comerț din Viena (ss) *Robert Körber.*

—— M ——

In special pentru Evrei...

Cerem restricțiuni în liceu și Universități în special pentru E-vrei, ei fiind elementul care a izbutit în parte, să răsfrângă aceste restricțiuni asupra Românilor, o cerem pentru că în aceste in-stituții nu ne împiedecăm nici de Unguri, nici de Ruși, nici de Bul-gari ci în special de Evreii cu „orizonturi noi".

De ce proporția de 90 % de evrei din liceu, nu este și în școa-lile de meserii? Acolo trebue muncă. Munca de care se ferește evreul, nu-i convine, pentru că el este în special ne productiv, consumator și speculant.

El știe *în special* să-și frece palmele făcând afaceri și ghișefturi.

Aceștia sunt Evreii în majori-tate, de pretutindeni.

Cine a trecut pela bursă, prin cafenelele din Lipscani a putut vedea cetățeni cari vorbesc în special jidovește, grași, bine îm-brăcați, cari stau toată ziua dar afacerile merg-și buzunarul se în-groașe.

Aceasta ar fi după unii în spe-cial inteligența evreiască: Ba e o camătă curată, stoarsă de E-vrei din munca noastră.

Cel care muncește va fi mai sărac decât cel care speculează. Posibilitatea de a-și instrui copii va fi mereu a celui cu stare. Rea-litatea e proporția de 90 % evrei în liceele și Universitățile noastre.

Nu cerem restricțiuni altora, pentru că, nu ne lovim de ei în instituțiile noastre și apoi pentru că avem mai mult respect pentru Rus, Bulgar, Ungur etc. care sânt elemente productive și ocupă toate treptele vieței sociale; pe când Evreii sunt buruiana căreia îi place să sugă numai din locu-rile grase și care totuși nu e bună de nimic.

După gazetari, Evrei, e mai macabru să strigi: „Jos Jidanii" decât să omori câțiva senatori printr'un atentat odios sau să împuști un elev de liceu, pentru că devisa voastră este „pe cel mai bun dintre creștini, ucide-l".

Un obraznic Rosner bătut, presa anunță că a și murit de câteva ori. Un elev de liceu Andreescu împușcat cu adevărat de un evreu e o pedeapsă pare-se bine meri-tată, după aceiași presă.

Evreii ne amenință prin gaze-tarii lor „că vor înăbuși în miș-cări muncitorești, purtarea noas-tră. Bine. *Dar îi poftim să dee o raită pela sate să vadă par-tea cai ține muncitorimea și de vor scăpa* **nepăruiți** *să poftească să ne răspundă.*

Nu uitați că Românul a scuturat multe asupriri și nu-i împlântați tot mai adânc cuțitul să nu-l scoată.

Pe voi istoria nu vă învață nimic. Ați uitat că ați fost alungați și masacrați din Egipt, la fel cu Babilonia din pricina purtărei voa-stre? Și nu vă corectați — „Nă-ravul din fire, n'are lecuire".

Sectari și refractari v'a cuno-scut omenirea. Nu ne mai facem iluzii de asimilare. Ce n'au schim-bat secolele, nu vor schimba decenille.

Voiți să înființați liceu și uni-versități evreești? Foarte bună idee, faceți-o în Palestina care nu are nici școli primare.

Nu mai sămănați furtună că veți culege uraganul.

Ioan Simionescu

Asimilismul

Asimilismul este soluțiunea ca-raghioasă și absurdă la care au ajuns d-nii ministru al justiției și generalul Stoica, în chestiunea ce ne preocupă. Povestea aceasta de altfel nu este de loc nouă și ne pare bine că a fost pusă iarăși pentru a se vedea și mai mult că aceasta nu este o soluțiune, sau poate fi o soluțiune de formă. Recunoaștem, că după războiul cel mare din care am eșit cu idealul național înfăptuit, însă cu o mulțime de probleme de re-zolvat, trebue să ne preocupăm și de una din cele mai grave, — de problema minorităților etnice. — Se impune însă, ca înainte de a rezolva o problemă atât de gravă, să ne dăm bine seama de ce fa-cem, pentru a nu călca greșit, așa cum mi se pare că au călcat cei amintiți. Socot eu, că este o absurditate cele susținute, de dom-niile lor, întrucât procesul de a-similare ghiar acolo unde poate fi vorba de el, are anumite grade de trecere, grade, cari ne face a crede că asimilarea jidovilor dela noi și aiurea, nu se poate face. Cunoscut este, după statistica din 1913 — singura care o avem la îndemână deocamdată — că nu-mărul jidovilor din întreaga lume este de 11.558.610 din care 7.186.825 împrejurul țării noas-tre, rămânând pe seama *celei-lalte lumi întregi numai 4.371.785.* Dacă am lăsa la o parte faptul că statisticile noui vor fi arătând populația jidovească actuală cu câteva milioane mai mult, dacă am ignora că în țara noastră avem aproape 1 milion și jumă-tate din acest neam, tot ar tre-bui să fim pătrunși de fiorii pe-ricolului ce ne amenință.

Suntem o insulă într'o mare de jidani, care ne vor inunda, dacă nu vom lua seama.

Să nu ne mai gândim în za-dar la asimilare; e un vis fru-mos, dar rămâne vis.

Un semn al asimilării ar fi *a-daptarea culturii și limbii na-ționale*, semn care este departe de neamul lui Iuda. Pentru ei cu-noașterea limbii și culturii româ-nești, e numai un mijloc.

Alt semn serios de asimilare ar fi căsătoriile mixte, însă aici, în rarele cazuri ce se întâmplă, intervin cauze cari nu ne îndri-tuesc a presupune asimilarea.

Asimilarea serioasă este numai părăsirea confesiunii la care nu trebue să ne gândim serios. Sta-tisticile ne arată că în tot de-cursul secolului al XIX-lea n'au trecut la creștinism decât 1500 de talmudici. Se vede cred, cât ar trebui să așteptăm cam mult până să culegem roadele asimi-lării, fără a avea siguranța că chiar dacă au adoptat credința noastră, vor avea sufletul nostru. Cunosc un caz la unul din mi-nisterele unde am fost funcționar. Șeful meu, acum subdirector ge-neral, își schimbase numele, se botezase, înjura în fața noastră pe foștii lui coreligionari, însă credeți că își schimbase sufletul? Ar fi destul să vă povestesc un fapt pentru a vă convinge de contrariul.

Dar să presupunem că trecând peste numărul, peste credința și obiceiurile lor, am putea să-i a-similăm. Credeți că ei vor?

Iată ce spune în privința a-ceasta Hasmonaea din Aprilie 1921 la pag. 70:

„Asimilismul, soluția atât de trâmbițată și de puternică până *în ultimul timp, a fost foarte slab* reprezentat, dovedind încă odată că nu mai e la ordinea zilei și că nu e o soluțiune pentru po-porul nostru.

De remarcat este însă faptul că *reprezentanții tuturor studen-ților evrei*, întruniți într'un *con-gres studențesc evreesc*, au reu-șit, mai ales în chestiunea orga-nizării, să ia *hotărâri demne și evreești*, dându-ne o *Federație a studenților evrei din România*, federație care are un pronunțat *caracter național* și care va re-prezenta o forță în viitoarea al-cătuire evreiască din statul ro-mân."

E clar. Gânduri naive și spe-ranțe deșarte ca asimilismul, nu trebue să ne abată nici-o clipă dela politica de întărire a nea-mului și dela întrebuințarea tu-turor mijloacelor statului pentru ridicarea exclusivă a elementului național. A-i întări pe Ovrei prin drepturile ce li se vor acorda, a-i întări astăzi când sunt atât de compacți și habotnici în ale lor, ar putea fi o faptă umană, dar nu și română; și între om și Ro-mân, eu prefer pe Românul care din copilărie m'a învățat firescul marele și simplul adevăr că „*mai aproape de piele este cămașa; cămașa este Românul.*"

Cei chemați să dea drepturi, să se gândească bine. Să vadă că atâta vreme cât dăinuește sta-rea excepțională din jurul nostru nu se poate acorda egală îndrep-tățire. Vecinii noștri n'au acor-dat și nu vor acorda drepturi la cele 7.186.825 de jidani. Ei își mătură casa de gunoaie și le a-runcă aiurea. Ce voiți să faceți acordându-le drepturi în Romă-nia? Voiți ca România națională să se prefacă în rezervoriu pen-tru jidovii de aiurea!?

Luați seama: Țara noastră e asediată de o droaie de aproape opt milioane de ovrei *neasimi-labili*. A-i îndreptăți egali în fața legilor civile și politice pe jidanii „români," ar fi să chemăm noi înșine o nouă imigrațiune contra căreia țara, lovită în interesele existenței sale fizice, va avea dreptul să se ridice și să ceară anularea egalei îndreptățiri pri-pite și date fără socoteală.

C. M. Răpeanu.

—o x o—

SPINOZA ȘI EVREII

—FRAGMENT—

(Urmare)

— L'am auzit cu urechile noastre blasfemând pe D-zeu și profeți, a negat ființa în-gerilor și a batjocorit minu-nile. Că a făcut așa, jur în fața eternului D-zeu.

— Și eu jur, că Khisdai a spus adevărul.

— Ce ai de răspuns — îl în-trebă Morteira.

— Nu am blasfemat pro-feții — răspunse Spinoza — ba îi onorez mai mult decât acei, care adună în jurul ca-petelor lor gloria falsă a in-failibilității, cari îi spoliază de majestatea lor divină și mări-rea omenească, reducându-i la idoli. Mergeți afară și ve-deți: a stat soarele la un loc în Gibeon? Că am negat în-gerii? Nu a declarat și rabbi Iosef Albo în mod public, că credința în îngeri nu are în-semnătate și e de prisos? Mi-am bătut joc de minuni? Deschideți în carte locul un-de vorbește măgarul lui Bi-leam și vedeți ce zice acolo Ebn Ezra. Că am blasfemat numele lui D-zeu, — te com-pătimesc pe tine, care nu știi că cugetul nu-l poate părăsi pe om atunci, când el urmea-ză legile care locuesc într'în-sul.

Rabbi Isaac Aboab, care până acum a ascultat liniștit, se ridică:

— Măsura s'a împlinit, cred că voi toți sunteți de a-cord, că acest epicurist[1]) me-rită ceea mai mare pedeapsă a Ghehinom-ului[2]). Și acum te întreb pe tine Baruch ben Benjamin Spinoza, vrei să re-voci cuvintele tale injurioase și să te supui unei pocăințe care ți se va impune, ori vrei tu să fii lovit cu cel mai mare blestem al excomunicării?

— Convingeți-mă cu min-tea sănătoasă și voiu revoca. Voi nu voiți să mă ascultați, vă răspund prin scris. Aici, în Synagoga întunecată, nu puteți să mă ascultați, și nu voiți să examinați adevărul în consecințele lui logice, îmi voiu spune ideile mele în lu-meea largă, unde nu ajunge eexcomunicarea. M'am pre-zentat în fața judecătoriei voa-stre, ca să vă demonstrez, că nu mă opun unei comunități, care crede că în credința ei zace adevărul; însă libertatea gândirei își are câmpul ei sfânt și inviolabil. Dacă voiți să mă expulzați de aici așa cum m'ați primit, — va răsări o zi nouă.

— Incetează profet minci-nos! Te întreb o doua oară, te întreb a treia oară, vrei să revoci?

— Nu pot, dar nici voi nu puteți face altcum, eu nu vă blestem.

In Synagogă e liniște mor-tuară. Rabbi Isaac Aboab își rupe haina în semn de doliu, iar rabbi Saul Morteira sună de 3 roi în șofar[1]). Synago-ga e plină de o massă mare de fanatici. Din lumânările de ceară neagră care le țin în mâini se răspândește o lu-mină sombră asupra asisten-ței. Se scoate Thora[2]) din la-da sfântă, iar Morteira, ace-laș care a fost maestrul și în-vățătorul lui Spinoza, pronun-ță în contra lui cea mai gravă pedeapsă, care i se poate a-plica unui evreu, blestemul (kherem) cel mare.

(Va urma)

Campo Nero

1) Epicurist sau Apicuros, îi nu-mesc evreii pe acei cari neagă legea.
2) Iad.

1) Șofar, corn de berbec, în care sună rabinul la sărbători.
2) Maimonides și rabinii au formu-lat din „Lege" (cele 5 cărți ale lui Moise), și cărțile rabinice, 248 legi și 365 interdicții.

Un studiu istoric şi aprecieri actuale asupra decoraţiilor

Instituţia decoraţiilor, ca şi atâtea alte instituţii, ce au făcut splendoarea vremurilor de altă dată, când fondul vieţei omului era mai mult ideal, a pierdut zi cu zi din măreţia trecută, până a ajuns târâtă în mocirla odiosului materialism, care a stins în noi cei de azi şi cea din urmă licărire de bun şi frumos.

Fără ca să precizeze când şi cum a luat fiinţă această instituţie, Istoria ne arată că ideea de a răsplăti prin diferite distincţiuni faptele de curaj şi vitejie, săvârşite pentru binele patriei, datează din timpurile cele mai vechi.

La Romani găsim chiar o organizaţie temeinică a ideei distincţiunilor, care consta: în elogii aduse de generalul şef în faţa armatei întregi, în pradă de răsboiu, în arme de onoare, în brăţări de metal, în coliere de aur sau argint, în discuri de aur ce se purtau pe piept ca şi decoraţiile de azi şi în fine în coroane, care erau cele mai uzitate.

Oricare ar fi fost distincţiunea, ea nu se da decât celor ce cu adevărat se distingeau prin curaj şi vitejie puse în serviciul statului. Până într'atât se urmărea această idee, încât în legislaţia lor se găsesc precizate categoric faptele care dau dreptul la aceste distincţiuni, aşa: „*Corona castrensis*" se da luptătorului care pătrundea cel dintâi în lagărul duşman; „*Corona muralis*" celui care a dat primul asalt unei fortăreţe; „*Corona navalis*" amiralului care a distrus o flotă sau chiar marinarului ce a sărit întâi pe bordul unei galere inamice.

Distincţiunile se dau pe câmpul de luptă de generalul şef, iar la Roma de Senat, *ceeace denotă oarecare nuanţă de democratism în această chestiune*.

Mai târziu în epoca feodolică, instituţia decoraţiilor ajunge în mâinele regilor un mijloc de dominare asupra castelor feodale. Regii Spaniei cu faimoasele ordine: *Lâna de aur, Sf. Mihail* şi *Sf. Spirit*, reuşeau să supună voinţei lor pe toţi marii seniori.

Revoluţia cea mare a abolit toate ordinele de decoraţii. Directoratul le înlocueşte cu arme de onoare. Napoleon le reînfiinţează după campania din Italia, iar la 1803 creiază Legiunea de onoare ca recompensă militară şi civilă.

In timpurile din urmă concepţia instituţiei decoraţiilor ia o mai largă desvoltare, adăogându-se la faptele de curaj şi vitejie, orice servicii distinse aduse statului pe cale de ştiinţă, de litere, de artă, într'un cuvânt pe orice cale a progresului.

Belgia fondează cea dintâi pentru meritul civil, hotărînd în 1867 decoraţii civice sau în acelaş timp prin constituţie — că dreptul de a conferi decoraţii este considerat prerogativă regală, iar legea stabileşte normele după care se acordă distincţiunile civice.

Şi ca să se vadă cât discernământ a înţeles legiuitorul belgian să se pue în acordarea lor, este că funcţionarii nu pot dobândi medalia decât după 25 de ani de muncă pricepută şi cinstită în serviciul statului iar crucea după 35 de ani. Prin analogie ceilalţi cetăţeni numai aducând servicii reale statului, stabilite în mod indutabil prin fapte concrete de curaj, devotaemnt şi umanitate.

Din toate acestea, se vede lămurit că în toate timpurile şi în toate părţile, ideea de decoraţie a simbolizat meritul şi valoarea sub toate formele, puse însă în serviciul statului.

Constituţia românească, care este o imitaţie a constituţiei belgiene, păstrează şi în chestiunea decoraţiilor spiritul belgian. Multă vreme acest spirit a fost respectat de rege şi de conducătorii ţărei cari au înţeles că *Crucea Coroanei* şi a *Stelei româneşti*, nu trebue să strălucească decât pe piepturile celor ce în răsboiu sau în timp de pace şi-au pus întreaga lor viaţă în serviciul Patriei române.

La 1895 Regele Carol cu sfetnicul său Dimitrie Sturdza, au făcut neertata greşală să decoreze pe Lemoschi, un înverşunat duşman al neamului nostru. Atât de mult a jignit amorul propriu românesc acest fapt, încât presa întreagă, poporul întreg şi ceva mai mult, partidul liberal al cărui şef era Dimitrie Sturdza, s'au ridicat ca un singur om şi reacţionând cu toată puterea au zguduit ţara toată, scriind prin aceasta, după o aşa ruşine, o frumoasă pagină de mândrie şi demnitate naţională.

Cu prilejul încoronărei, regele Ferdinand dorind să lege mai strâns acest măreţ act de poporul Său, a hotărît să dea cât mai multe decoraţii. I s'a îndeplinit dorinţa şi s'au împărţit, se zice, treizeci de mii.

O măsură matematică a valorei serviciilor aduse statului de diferiţi cetăţeni, este aproape, dacă nu chiar cu totul imposibilă şi deci oarecari nedreptăţi s'au putut face la distribuirea acestor decoraţii. Dar de aci şi până a se decora, cu prilejul încoronărei Regelui Ferdinand, încoronare ce simbolizează unirea tuturor Românilor, unire săvârşită prin înţelepciunea minţei şi vitejia braţului românesc; a se decora pe acei ce şi-au pus mintea şi braţul în serviciul duşmanului, pe acei ce în timpul ocupaţiunei au schingiuit populaţia românească, pe acei ce nu pierd nici o ocazie să-şi arăte ura faţă de neamul nostru, pe acei ce poate încă gândesc şi lucrează la distrugerea poporului român, este o mare deosebire.

E cea mai mare umilinţă a demnităţei noastre naţionale, e o adevărată profanare a memoriei sfinte, a celor ce şi-au dat viaţa pentru întregirea neamului, ca atunci când ochii mamelor lor sunt încă umezi de lacrămi, noi să acoperim cu sfânta crace a stelei româneşti, piepturile celor cari au ajutat pe duşman să omoare pe iubiţii lor copii.

Nu ne scoborîm să pătrundem nici cu gândul, adâncul faptelor murdare care au determinat această ruşine şi nici asupra cui cade ea — lăsăm aceasta pe seama reflexului propriei conştiinţe a celor ce au săvârşit-o. *Vrem să se ştie acum ca şi la 1895, că mândria cugetului şi simţului cu adevărat românesc dezaprobă, respinge şi înfierează cu toată indignarea actul de a se fi decorat pe acei ce n'au gândit şi n'au simţit niciodată româneşte şi n'au făcut decât rău ţărei româneşti.*

— *Şi mai vrem să se ştie, că acei ce-au mijlocit aceste decoraţii, nu iubesc pe Regele ţărei, deoarece au dat prin aceasta, arme celor cari sunt protivnici prerogativelor regale, ca să se ridice să ceară democratizarea instituţiei decoraţiilor, în senzul de a fi trecută puterei poporului, după cum tot din cauza greşelilor şi păcatelor sfetnicilor şi stâlpilor oligarhiei, au fost rând pe rând luate din mâinele monarhilor aproape toate prerogativele, lăsându-i nu mai cu umbra puterei de altă dată.*

C. Comandor **O. Nedelcu**

Cum se ilustrează ei?

Este o necesitate să ştim acest lucru, căci un inalt personagiu, s'a exprimat, că ar fi destul ca unul dintre EI să fi căzut pentru ţara noastră, pentru ca acela să sfinţească drepturile celorlalţi.

Or fi căzut mai mulţi nu zic ba — dar eu mai ştiu una.

Cine işi mai aduce aminte de acele timpuri de restrişte 1916—1918—acei 2 ani când capetele celor rămaşi în teritoriul ocupat, trebuiau să se plece în faţa iniţialelor M. V. I. R. (Militär Verwaltung in Rumänien).

Mă cutremur când îmi aduc aminte!

Pe atunci „Eram streini în ţara noastră!", căci casele noastre erau la discreţia ostaşilor Kaizerului, ai lui Carol al ţărilor celor 24 de naţiuni etc. etc., lucrurile noastre, nu mai erau ale noastre, patul nostru era al lor — pâinea noastră era scumpă şi amară. — şi multe încă. Suferean şi ne resemnasem, dar speranţele noastre erau peste Siret. Gândul ne era la cei scumpi cari luptau acolo şi cari aveau să se reîntoarcă victorioşi. O simţeam aceasta. Ii vedeam în visele noastre, singurele clipe când uitam starea în care eram.

Ei bine, atunci, în acele timpuri de restrişte. — EI erau în elementul lor.

Să-şi aducă aminte ţăranii noştri, de Dolmetscherii (tâlmacii) dela Komandantură, cine erau EI? Români?. — Creştini? Nu! Erau EI, Evreii, cari serveau poporul duşman, aţâţându-l contra massei româneşti. EI erau acei cari la viza biletelor roşii, strigau cât îi lua gura: „Ghiorlane!" EI erau acei ce ne înghionţiau ca pe vite şi la câte o nevoe — şi acestea erau nenumărate — îi storceau pe creştini până nu mai aveau ce, ca să le producă vre-un Ausweis sau mai ştiu eu ce act.

EI erau „oamenii Nemţilor" atunci când era vorba să ia şi ultima bucăţică dela gura ţăranului.

Tot ei erau pe la posturile de patrule dela marginea satelor, cari mai rău ca tâlharii de codru, jefuiau pe bieţii nevoiaşi, ce pe noroi sau zăpadă — cu o legăturică la subţioară, îşi aduceau cele necesare gurii.

Pentru o mică contrabandă — prin contrabandă înţelegeam atunci să putem să ne strecurăm cu alimentele necesare, — care în acele timpuri era îndreptăţită, dacă nu avea cu ce astâmpăra setea neînfrânată de bani a tâlmaciului, bietul creştin înfunda puşcăria.

Nu vorbesc din basme, ori când voi putea documenta, mai trăesc încă persoane cari au fost victima acestor lipitori cari ziceau că le-a venit apa la moară! Veţi mai auzi multe din acestea şi nu din gura mea.

Aceasta pe pământul nostru, dar în Germania şi în alte părţi, cum erau trataţi prizonierii Români şi cum erau trataţi EI!

Voiu veni la timp cu documente; spun doar atât că toate mizeriile exilului erau datorite în cea mai mare parte acestor „Eroi" cari au sfinţit drepturile tuturor connaţionalilor lor".

Atât pentru acum. Voiu reveni la timp, cu alte mărturisiri, cu documente şi martori dacă este nevoe, pentru a lumina pe cei cari nu pricep ce avem cu concetăţenii noştri necreştini, şi dacă se chiamă persecuţie, revendicarea drepturilor noastre, a Pământului şi Credinţei.

N. T.

——— oxo ———

IARAŞI „MIŞCAREA STUDENŢEASCA"

Sub titlul de „Le mouvement antisémite en Roumanie et l'irrédentisme magyar", d-l I. Sân-Giorgiu publică în primul număr al Revistei „L'Information Roumaine" un articol prin care vrea să lămurească opinia publică streină asupra adevăratei întinderi a mişcărei antisemite în România şi asupra atitudinei poporului românesc.

In acest scop, d-sa bazându-se probabil pe o informaţie indirectă, spune că la toate manifestaţiile studenţeşti numărul tinerimei universitare a fost foarte mic — ceea ce este inexact —. (O întrunire făcută în timp de iarnă de un număr de peste 5.000 studenţi, în afară de studente, este oare o întrunire fără importanţă?)

Mai departe se arată că această mişcare n'ar fi fost decât un produs al instigatorilor şi a broşurilor de provenienţă — germană — dar mai ales maghiară — după lămuririle date de ziarul „Dimineaţa" — în legătură cu societatea „Ungurii se trezesc".

Insă d-sa, ca şi persoanele şi ziarele cari au afirmat acestea, au uitat un lucru că: masa studenţească nu e formată dintr'o mulţime inconştientă, care poate fi cu înlesnire agitată şi împinsă la săvârşirea unor acte nechibzuite de câţiva agenţi şi broşuri streine şi că mişcarea pe care a produs-o are la baza ei multe cauze, cari sunt drepte şi cunoscute acum de toată lumea, în urma apariţiei acestei foi studenţeşti.

De aceia mişcarea noastră a fost aprobată de toţi bunii români cari văd în ridicarea tinerimei universitare, trezirea sufletului românesc curat care fiind din ce în ce mai sufocat de elementul evreesc nu cere decât atât: să fie stăpân în casa lui.

Studenţimea nu poate servi prin această mişcare „drept instrument inamicilor ţării noastre", decât în cazul când solidaritatea lăuntrică: naţională şi culturală, pe care o doreşte din tot sufletul şi pentru care luptă, nu s'ar putea înfăptui, bine înţeles nu din vina ei, ci din lipsa de curaj sau din prea marea „generozitate umanitară" a acelora cari uită că întâi sunt români şi apoi altceva.

E. Sachelariu

Memoriul Studenţilor în Drept către D. Ministru de Justiţie

(Urmare)

Numai acei născuţi bogaţi, deci cei puţini şi nu toţi cei valoroşi, ar putea de astăzi înainte să mai îmbrăţişeze cariera de avocat, c ei numai ei ar avea mijloacele necesare unei pregătiri îndelungate.

Şi atunci rezultatul e, că pe lângă acei care caută la facultatea de drept un refugiu, sunt îndepărtaţi şi acei care dovedesc reale aptitudini, şi care de aci înainte vor trebui să se îndrepte către alte profesiuni mai primitoare, înăbuşindu-şi prin aceasta vocaţiunea lor.

In aceste condiţiuni pletora este înlăturată, dar Baroul se transformă într'o castă—ceia ce este nedrept — căci loveşte în principiul libertăţei muncii prin stabilirea unor condiţiuni care fac profesiunea de avocat accesibilă numai unora.

A înlătura pletora este însă şi inutil căci aceste măsuri severe nu constituesc în acelaş timp şi mijloace de selecţionare morală şi intelectuală pentrucă nu înlătură în primul rând elementele mediocre ci pe acele lipsite de mijloace şi între acestea din urmă sunt, necontestat, multe valoroase, deci scopul nu este atins.

A căuta să înlăture astfel pletora este şi primejdios, pentrucă într'un corp organizat cum e Baroul, cu un nivel scoborit — lucru pe care chiar avocaţii îl recunosc — din cauza numeroaselor elemente nepregătite, devenit castă tocmai pentru a evita înmulţirea lor, de unde ar putea veni îndreptarea? când nervul oricărei manifestaţiuni superioare — râvna — este distrus prin împiedicarea oricărei concurenţe, ceiace aduce definitiva statornicire a situaţiunilor deja câştigate.

Cum s'ar mai putea face un reviriment, când prin măsuri care transformă Baroul în castă se opreşte pătrunderea elementelor tinere şi valoroase care prin emulaţiunea lor intensifică mersul progresului.

Acest sistem este prin urmare şi nedrept şi inutil şi primejdios. Dar dacă stagiul este pe de o parte necesar, iar pe de altă parte astfel conceput, duce la aceste consecinţe dezastroase, faptul se explică prin aceia că greşeala rezultă din fixarea unui stagiu cu durată fixă pentru toată lumea. Ori, nu de durata lui depinde câştigarea acelui minim de cunoştinţe practice, absolut necesare în cariera de avocat, ci de valoarea stagiarului şi de munca pe care acesta o depune în îndeplinirea îndatoririlor lui profesionale.

A hotărî de mai înainte un timp anumit pentru formarea intelectuală, este a nesocoti că acest timp poate fi prea scurt pentru unii şi din potrivă excesiv pentru alţii tocmai din motivul arătat.

Şi din moment ce cunoştinţele profesionale sunt controlate prin examenul de admitere în corpul avocaţilor, instituit prin prezentul proect, nu e mai logic şi mai practic tot deodată de a da fiecăruia posibilitatea să se prezinte la acest examen când se va simţi în stare să corespundă cerinţelor lui?

Procedându-se astfel, nu s'ar mai ajunge la consecinţele pe care le-am examinat.

Iată o măsură de natură a încuraja, credem noi, râvna fiecăruia, căci de astă dată s'ar căuta să se ridice elementele slabe la nivelul celor valoroase în loc de a scobori pe acestea din urmă la nivelul celor dintâi, prin supunerea lor aceloraşi condiţiuni.

Domnule Ministru,

A doua garanţie pentru o selecţionare morală şi intelectuală a stagiarului este examenul de admitere în Barou. Dacă menirea acestui examen ar fi aceia de a verifica cunoştinţele teoretice, căpătate în facultate, acest examen ar apare ca un control al diplomelor universitare şi din acest punct de vedere îl socotim şi înjositor pentru Universitate şi inutil.

Dacă însă scopul urmărit este acel de a verifica cunoştinţele profesionale absolut necesare în cariera de avocat, socotim acest examen practic, necesar, dar numai pentru a înlătura astfel neajunsul capital al unui stagiu cu durată fixă.

(Va urma).

INFORMATIUNI

Rugăm pe cititori să ne erte pentru toate scăderile, pe care noi cei dintâi le recunoaştem, atât în partea redacţională cât şi în cea tipografică.

Promitem ca de aci încolo ziarul nostru să apară în acea formă îngrijită pe care o reclamă organul unui corp intelectual.

———

Dacia Nouă, organul studenţimei clujene, ne trimite salutul ei şi cuvinte de îmbărbătare. Urăm muncă spornică confratelui nostru de luptă.

———

Suntem informaţi că la Primăvară se va începe construirea unui Institut de chimie pe locul Ministerului Instrucţiei din B-dul Asacki.

Deocamdată însă Institutul de chimie existent nu are lemne.

———

Rugăm pe cei ce ne trimet articole, să le scrie cât mai îngrijit şi numai pe o pagină.

Manuscriptele nu se înapoiază şi în caz de nepublicare se distruge.

Dorim ca articolele trimise să fie cât mai documentate şi mai concise.

———

D-l Ministru Anghelescu, a dat din partea Ministerului un milion pentru întreţinerea cantinelor şi căminurilor din capitală.

D-l ministru a mai promis că în viitorul buget se vor prevede sume importante în acelaş scop.

*

Suntem informaţi că ministerul Instrucţiunei, va începe imediat în primăvară construirea unui mare cămin studenţesc în preajma facultăţei de medicină.

*

S'a trimis de către minister o adresă decanatelor tuturor universităţilor pentru a convoca pe profesorii respectivi spre a alcătui un tablou de toate ouvragele clasice de trebuinţă pentru studii; în proporţie cu numărul studenţilor respectivi, ele vor fi distribuite de către minister, care le va cumpăra din Franţa, tuturor bibliotecilor facultăţilor din ţară.

De asemenea, D-l Ministru Anghelescu va cere profesorilor universitari să-şi redacteze cursurile spre a fi tipărite de către Minister. Cursurile care variază, vor fi litografiate tot prin grija Ministerului.

———

La Târgu-Mureş, socotit înainte de războiu una din cele mai puternice citadele ale Săcuilor, apare dela 1 Noembrie gazeta românească „Mureşul". Pentru cine cunoaşte greutăţile pe care intelectualitatea noastră din Ardeal — ne sprijinită de oficialitate, boicotată cu înverşunare de streini — le întâmpină la fiecare pas, apariţia unei gazete româneşti este o cucerire.

———

<u>Iarăşi cadavrele</u>

Rezultatul a două luni de tratative, în care s'a recunoscut de către orice om cu bun simţ, că este de datoria evreilor a aduce şi ei cadavre, este următorul:

La Iaşi s'au adus două cadavre, dintre cari unul a fost reclamat în urmă de o d-nă Gheorghiu ce se pretinde de origină izraelită. Comunitatea izraelită a început să ţipe şi de aci încolo iar tratative.... din care tot noi vom eşi vinovaţi.

La Bucureşti cu toate făgăduelile D-lui Ministru Anghelescu, cu mare greutate, s'a putut obţine un cadavru de evreică. — La Cluj nimic.

———

Societatea cooperativă „*Labirint*" a donat una mie lei pentru Cuvântul Studenţesc. Mulţumirile noastre inimoşilor donatori.

———

Gazeta Voluntarilor ne asigură de întregul ei concurs moral în mişcarea ce am pornit.

———

In n-rul viitor vom publica adresa de adeziune a întregei studenţimi române din Germania.

———

Intrebăm autorităţile ce s'a făcut cu A. Zissu autorul insultelor din „Mântuirea" al cărui caz a fost deferit parchetului? L-au făcut oare scăpat?

In acest caz nu se tem autorităţile că va încăpea pe mâna noastră?.

———

Rugăm pe nedoriţii cititori jidani să ne mai slăbească cu cumpărarea ziarului nostru.

Avem informaţii că unii jidani cumpără zeci de foi pentru a le sustrage de la răspândirea în public. Nu le dorim să-i cunoaştem.

———

Ziarele au anunţat, printr'o informaţie greşită, sau intenţionat rău voitoare, că la reintrarea la cursuri se vor pretinde studenţilor anumite declaraţii scrise. Am desminţit ştirea cu încuviinţarea D-lui Ministru Anghelescu şi a rectoratului.

Numai „*Universul*" a publicat rectificarea.

Celelalte ziare nu au făcut-o. Bun înţeles, pentru că nu eră prilej de a turnă gaz peste foc.

———

Citiţi şi răspândiţi „CUVÂNTUL STUDENŢESC"

Către cititori

Iubiţi cititori! ne adresăm vouă, căci în voinţa şi sentimentele voastre româneşti stă reuşita cauzei noastre. Aveţi rude, prieteni, cunoscuţi, dintre cari mulţi nu vor fi ştiind de existenţa ziarului nostru. Vă rugăm a ne da sprijinul vostru pentru a răspândi acest organ închinat intereselor naţionale. Indemnaţi pe toţi să citească, să se aboneze şi să ne trimită cât de mici sume pentru susţinerea „**Cuvântului Studenţesc**". Vă rugăm, după ce aţi citit ziarul, a-i pune o bandă cu adresa unui cunoscut şi cu o marcă de cinci bani. In chipul acesta vom simţi că ne susţineţi cu adevărat şi încrederea noastră în izbândă va spori.

NECROLOG

Ziarele ne-au adus vestea morţei profesorului de romanistică, Urban Iarnik, dela Universitatea din Praga.

Fiind nu numai un demn reprezentant al ştiinţei, dar şi un prieten sincer al Românilor, în numărul viitor vom reveni mai detailat.

*

A murit şi Max Nordau autorul celebrelor „Minciuni convenţionale".

*

De asemenea, se anunţă moartea marelui psicholog Ribot.

Vom reveni.

——— oxo ———

Ştiri diverse

La ora când punem ziarul sub presă, are loc consfătuirea preşedinţilor organizaţiilor studenţeşti din întreaga ţară, pentru a lua hotărîri definitive în chestiunea mişcărilor studenţeşti.

*

Oamenii de inimă cari vor să ajute pe studentul Buzatu, bolnav de tuberculoză, pot trimete sumele la redacţie.

*

In numărul viitor vom începe publicarea numelor celor cari au subscris sume pentru ziar.

——— oxo ———

Chemare la luptă

MOTTO: O luptă-i viaţa, deci te luptă
Cu dragoste de ea, cu dor.
Oricare-ar fi sfârşitul luptei,
Să stai luptând, căci eşti dator.
Coşbuc.

Poporul român, dela geneza sa şi până astăzi, a avut de luptat cu multe şi mari greutăţi în mersul său istoric, încât fiinţa sa naţională a fost adesea ameninţată de pericole foarte mari.

Datorită tenacităţii — care este caracteristica rasei latine — am ştiut să dominăm toate situaţiunile protivnice, păstrându-ne individualitatea noastră etnică şi luând parte alături de celelalte popoare la opera de progres şi civilizaţiune.

Fără lupte şi fără sacrificii, astăzi poate n'am mai exista ca neam, deci se cuvine ca generaţia ce va fi chemată mâine a conduce destinele neamului românesc să se inspire — în activitatea ei viitoare — din pildele generaţiunilor eroice ale trecutului.

Astăzi, mai mult ca oricând, se pune problema de ordin naţional.

„Statul Român, în actualele lui graniţe, având în compoziţia sa şi cetăţeni de altă limbă şi rasă, putea-va oare înfrunta cu succes pericolele din afară şi din năuntru ce-i ar ameninţa la un moment dat, existenţa sa?"

De modul cum pătura conducătoare va şti să pregătească sufletul poporului, atârnă tăria statului nostru.

Puterea unei naţiuni se măsoară după gradul ei de cultură, astfel că lupta trebue dusă în acest domeniu, până în cea din urmă colibă dela ţară!

Ce operă uriaşă de care depinde viitorul României Mari, este rezervată generaţiei de mâine?

Când văd străduinţele generoase şi pline de avântul tinereţei ale studenţimei universitare, în lupta grea pentru luminarea poporului, un sentiment puternic de bucurie dar şi de mândrie îmi cuprinde sufletul, dându-mi viziunea clară a isbândei de mâine.

Dar pentru ca lupta — odată pornită — să dea roadele dorite, este de datoria oricărui bun român să o ajute din toate puterile sale.

Să avem conştiinţa trează căci duşmanul intern — jidanul — care ne domină din punct de vedere economic şi financiar, voeşte acum să ne stăpânească şi sufleteşte.

Tocmai în vederea acestui pericol naţional, întreaga naţiune, într'un cuget şi o simţire, să înceapă lupta de emancipare economică şi de înălţare, prin cultivarea maselor.

Ne adresăm cu încredere preoţilor, îndrumătorii sufleteşti ai poporului şi străjerii credinţei strămoşeşti.

Ne adresăm cu aceiaşi încredere învăţătorilor, luminătorii satelor cari duc făclia culturei naţionale până în cele mai întunecoase unghere;

Ne adresăm de asemenea Băncilor Populare Săteşti, singurile instituţiuni financiare cu capital curat românesc;

Ne adresăm deci, acestor factori naţionali ai vieţei de Stat, să ajute studenţimea universitară, în lupta grea ce o duce pentru promovarea celor mai vitale interese ale neamului nostru. Clipele prin care trecem sunt prea grele şi prea importante, pentru a nu ne ascuţi minţile şi încălzi sufletele.

P. Stănculescu
funcţionar

Studenţii Timişoarei

In una din cele mai bogate şi mai frumoase regiuni ale României-Mari, a luat fiinţă printr'un complex de împrejurări şi ca o necesitate socială, un nou focar de cultură: *Şcoala „Politechnică din Timişoara"*. Noi vlăstare ale neamului şi-au îndreptat grăbit paşii, spre această nouă cetate intelectuală.

Intr'o armonie deplină, veniţi din toate unghiurile ţărei, ei şi-au întins în mod sincer toţi mâinile, având toţi acelaş gând: hrana intelectuală şi iubirea de Patria aceasta mare şi frumoasă.

Apărători hotărâţi ai Românismului, în puţinul timp liber de care dispun, studenţii se ocupă cu răspândirea şi ridicarea nivelului cultural al Românilor.

Strâns uniţi într'un cerc al „Societăţei studenţilor şcoalei Politechnice dela Timişoara" hotărâţi, energici şi muncitori sub preşedenţia inimosului student Vlădescu, caută ca opera lor de cultură Naţională să fie cât mai largă cât mai vie.

Astăzi când studenţii din toate universităţile Române ridică glasul pentru apărarea sfintelor noastre drepturi, când poporul Român are nevoe mai mult ca ori când să fie ajutat şi ridicat la un nivel cultural cât mai înalt, consideram ca o datorie sfântă a noastră a fi alături de mişcarea studenţească. Trebue să se ştie că studenţii Timişoarei, nu stau tocmai pe roze. Până la îndeplinirea vastului proect de construcţie cuprinzând: pavilioane speciale pe secţii, laboratorii, săli de cursuri, cămin şi cantină, totul aşezat şi construit pe bazele cele mai moderne, studenţii actuali suferă având la dispoziţie doar un local dela periferia oraşului, transformat în mod provizoriu în cămin şi cantină.

Ingrămădiţi 20—25, studenţi într'o cameră strîmtă neluminată şi de multe ori şi neîncălzită, studenţii sunt nevoiţi a trăi în condiţiile acestea, care numai higenice sau corespunzătoare situaţiei lor nu sunt.

In privinţa cantinei pot spune că e pe acelaş picior de tristă egalitate cu cele existente în Bucureşti.

Studentul idealist, visător de multe ori; se scoală dela sărăcăcioasa lui masă fără să ştie dacă a mâncat sau nu, fiind prea puţin preocupat de această chestiune.

Dar încetul cu încetul sănătatea lui se ruinează şi când munca lui sârguitoare îl aruncă în valurile şi vârtejurile vieţii sociale, se simte slăbit fiziceşte hrana-i intelectuală ne putând compensa pe cea materială.

Nevoile studenţimei române sunte multe şi variate, dar deocamdată, trebuesc soluţionate cele mai mari şi mai importante. Astăzi când studenţimea, elita intelectuală de mâine strâns unită îşi revindecă drepturile ei netăgăduite, *trebue mai mult ca oricând ca aceste mişcări, să fie sprijinite de fiecare în parte şi de toţi la un loc.*

Astăzi când privirea şi glasul fraţilor dela: Cluj, Iaşi, Cernăuţi şi Timişoara se îndreaptă spre cei din Bucureşti, având acelaş gând sfânt canzei, nu pot de cât să strig din toată inima mea sinceră

Trăiască studenţimea română.

Trăiască solidaritatea studenţească.

Aurel Ciochină
Student al „Sc. politechnice din Timişoara"

Citiţi şi răspândiţi ziarul „CUVÂNTUL STUDENŢESC".

Congresul Profesorilor secundari

In zilele grele de azi când toate sufletele mari şi generoase luptă cu dragoste şi devotament pentru redeşteptarea nobilei conştiinţe naţionale, profesorii noştri, apostoli sfinţi, ce în ciuda suferinţelor şi greutăţilor materiale au rămas neclintiţi la posturile lor, conştienţi de frumoasa lor chemare s'au strâns în zilele de 16, 17 şi 18 Ianuarie la Cluj în primul congres al profesorilor din România întregită.

Sub preşedinţia d-lui ministru Angelescu s'a deschis acest congres, unde toţi şi au strâns mânile cu sinceră dragoste, uniţi şi hotărîţi să muncească şi mai departe pentru pregătirea generaţiilor meni te să păstreze în veci o Românie demnă şi puternică.

In ziua de 16 Ian. au început discuţiunile asupra reformei învăţământului secundar. Timpul fiind prea scurt pentru discutarea unei astfel de reforme şi Ministerul neprezentând nici un ante-proect al acestei reforme, cu greu s'a putut stabili o normă de conducere în discuţiuni.

S'au luat în discuţiune următoarele puncte: 1) *Durata învăţământului secundar şi dacă el să fie unitar sau bifurcat (real, modern).* După lungi discuţii şi încheierea foarte documentată a d-lui C. Ionescu, directorul liceului „Gh. Lazăr", s'a hotărît cu mare majoritate ca liceul să aibă 8 clase din care a 8-a clasă să fie de specializare, iar în celelalte clase să se insiste asupra predărei limb. române, geografiei, Istoriei Naţionale, *deoarece liceul nu are de scop a pregăti numai specialişti, ci mai ales de a scoate în primul rând buni cetăţeni români.*

2) *S'a discutat apoi dacă liceul de fete şi cel de băeţi să aibă acelaş program, dacă se admite „coeducaţia" şi dacă profesoarele pot preda la liceele de băeţi şi profesorii la cele de fete?*

S'a hotărît ca programul să fie acelaş la ambele licee în plus la cel de fete să se adauge materiile folositoare unei bune gospodine şi mame. Proteste unanime s'au ridicat contra *coeducaţiei* şi s'a hotărît a fi tolerată numai acolo unde statul nu poate întreţine licee de fete. Profesoarele nu pot preda decât la cursul inferior, iar profesorii nu pot fi directori la liceele de fete ci numai profesori.

3) *Al treilea punct a fost referitor la pregătirea corpului didactic.*

S'a cerut modificarea examenului de capacitate, iar nu suprimarea lui.

S'a cerut ca absolvenţii şcoalelor normale să nu fie împiedecţai a da diferenţa de liceu spre a se putea înscrie la Facultate.

Discutându-se chestiunea transferărilor, s'a protestat contra procedeului de până acuma, şi s'a cerut ca transferările să se facă după merit, vechime şi apoi după media obţinută la examenul de capacitate.

4) *Directorii să fie propuşi de corpul profesoral.*

5) *Se cere desfiinţarea şcoalelor medii existente în Ardeal şi înlocuirea lor prin cursul inferior al liceului.*

6) *Se cere a 5-a gradaţie de merit.*

Se admite afilierea la federaţia celor 17 state şi se admite şi aprobă cele discutate la Luxemburg.

Nu se admite afilierea la statutul funcţionarilor.

In ziua 3-a s'au pus în discuţiune chestiunile referitoare la starea materială a profesorilor secundari, şi următoarele puncte au fost formulate de congres.

Salariile de bază să fie de 4200 lei.

In caz de boală, plata suplinitorului să se facă de stat, nu prin reţineri din leafa profesorului bolnav.

La acest congres profesorii au arătat în linii generale vederile lor relativ la reforma învăţământului secundar, rămânând ca adevărata discuţie să aibă loc după ce d-l ministru va fi trimes fiecărei şcoli anteproectul spre a fi studiat în linişte şi după ce Asociaţia Generală va primi dezideratele scrise ale profesorilor şi care dezideratele totalizate vor fi icoana cea mai bună a năzuinţelor corpului didactic secundar.

Congresiştii s'au despărţit ducând fiecare în suflet încrederea într'un viitor mai senin şi mai fericit ca cel de azi.

D-rand Ioan Stratulat

Realităţi prea dureroase

Soarta românilor macedoneni

„... Şi ca să fim mari în afară şi ţară înăuntru, trebue ca sufletul neamului nostru să strălucească dincolo peste hotarele patrei..."
(Clemenceau)

Scrutând obiectiv realitatea stării actuale de lucruri din Macedonia, unde o valoroasă şi vrednică frântură răsleţită a neamului nostru se sbate părăsită în neputinţă prin acele meleaguri îndepărtate, sufletul oricărui român va fi cuprins de o adâncă durere şi va încerca un sentiment de duioasă compătimire frăţească. Conştiinţa ce o avem însă fiecare din noi, că acest sentiment nu se traduce în fapt, nu devine activ, ci se mărgineşte de a trăi în noi — câteva clipe numai! — în acea stare de receptivitate nereacţionabilă, ne evidenţiază cu prisosinţă slăbiciunea noastră sufletească şi ne sporeşte durerea unei pierderi, a unei înfrângeri...

Dar în dragostea lor naţională atot suferitoare, acei fraţi oropsiţi de soartă şi uitaţi de noi, de sigur că vor avea o mângăere, o speranţă: *undeva, în lumea românească durerea lor va avea răsunet....* Şi din adâncurile fiinţei noastre, noi tinerii, simţim că se ridică un glas misterios şi plin de fior, care face să vibreze mai puternic sufletul nostru care înţelege mai adânc şi mai curat suferinţele neamului şi poartă o nesfârşită dragoste totdeauna gata pentru această suferinţă.

De sigur, că vitregia vremurilor ca şi împrejurărilor istorice fatale, au creiat românilor macedoneni, acea situaţie geografică care nu ne îngădue mai niciodată de a ne putea gândi la înfiriparea acelui vis chimeră ce măreşte viabilitatea unei naţiuni. Aceasta însă nu înseamnă ca noi să-i osândim la moarte, când ei sunt osândiţi ca să trăiască, în ciuda tuturor împrejurărilor neprielnice şi a vremurilor de restrişte cari s'au abătut şi continuă ca să se abată şi mai cumplit peste capul lor. *Cu toate că unii din ei, pentru salvarea vitalităţii lor etnice ameninţate, apucă în spre noi drumul dureros al pribegiei, şi cu toate că mulţi de acolo s'au obişnuit cu gândul ca să primească cu resemnare părăsirea noastră, văzând cum li s'au năruit atâtea visuri şi li s'au spulberat atâtea năzuinţi ce le-au avut în România-Mare care, s'o recunoaştem, şi-a împărţit la străini dragostea ce le-o purta lor altădată România mică, — noi simţim că în inimile şi gândurile noastre se sbate altceva decât ceeace agită gândurile politice ale oficialităţii noastre, care nu întotdeauna reprezintă simţimintele profunde şi integrante ale neamului.*

Noi simţim cu durere cum, în faţa acestei realităţi triste a fraţilor noştri din Macedonia, se ridică o arzătoare problemă cultural-naţională: Existenţa lor periclitată ca naţiune şi importanţa lor ca element de propovăduire şi de răspândire a culturei româneşti în peninsula balcanică. *Aceste adevăruri elementare trebuesc înţelese de toţi aceia cari doresc binele neamului, dar nu al partidului...*

Şi oricum ar fi, trebue să se se ştie că salvatoarea existenţei unui neam este cultura naţională, căci ea formează conştiinţa şi tot ea o transformă din latentă şi pasivă, în vie şi activă. Ori tocmai această cultură li s'a răpit fără ca să întâmpine măcar protestul nostru. *Şi cu toate că ei au ţipat necontenit, s'au tânguit pretutindeni, au apelat la toţi — căci situaţia lor le impune acest penibil şi dureros rol de exigenţă — noi totuşi le-am opus zidul nepăsării noastre...*

Dar, aruncând o scrutătoare privire în viitor trebue să ne gândim cu drept cuvânt şi la o hegemonie culturală în Balcani şi e incontestabil că macedo-românii cari au dat întotdeauna dovezi reale de superioritatea lor sufletească, formează pentru noi acei străjeri neînvinşi şi credincioşi, acele posturi avanşate ale culturii româneşti, cari în mod inevitabil vor înlătura nourul culturei străine slave, din sudul Dunărei şi trecând deasupra noului stat albanez, susceptibil de a primi fără nici o împotrivire orice influenţă culturală, va ajunge în faţa Italiei....

Penetraţia această lentă şi perseverenta a culturei noastre dincolo de hotarele ţărei, ne va da astfel acea preponderenţă culturală în Balcani, de care vom avea absolută nevoe în viitorul apropiat şi din care în mod firesc vor decurge toate celelalte avantagii. Această expansiune culturală va deveni de sigur în viitor o inexorabilă necesitate naţională, căci dacă până acum a trebuit ca să cucerim cu arma dreptul nostru, de aci înainte va trebui să cucerim cu sufletul. Glăsuirea vremurilor ne îndeamnă să facem aceasta şi trebue să imităm pilda ţărilor din Apus, cari merg *cu foarte mari sacrificii să întemeieze* — pentru noi există deja — colonii şi faruri ale culturei lor, până în cele mai îndepărtate colţuri ale globului nostru. Prin cultură vom face astfel ca să dispară şi inevitabilul şi prea durerosul proces de asimilare etnică a fraţilor noştri de acolo, deoarece ştergerea vieţii culturale înseamnă ştergerea vieţii naţionale. Cu toate că această chestiune trebue să fie subordonată intereselor superioare de stat, totuşi interese de infamă reciprocitate dintre state, nu trebue să calce niciodată peste o datorie sfântă de neam.

Dacă ne-am pune în aceastǎ situaţie de inferioritate morală şi prin urmare de umilinţă faţă de anumiţi vecini menajaţi, am lăsa fatalmente ca macedo-românii să cază într'o stare de *letargie etnică; iar aceasta ar constitui şi un anahronism şi o pată ce înnegreşte cartea de aur a României Mari.* Nu cerem să li se dea mai mult decât ceeace trebue să aibă: *şcoala şi biserica, cu un cuvânt cultura naţională, ceea ce ei au avut înainte şi o are orşice minoritate etnică la noi în ţară, cu toate că ei nu constitue acolo propriu zis o minoritate pripăşită, ci o populaţie băştinaşă cu drepturi teritoriale şi conlocuind cu alte naţionalităţi; şi ele minoritare, o ţară veşnic pradă vecinilor, veşnic focar de noui răsboaie şi care serveşte diplomaţiei ca ceva ce stabileşte echilibru între forţe.*

In fine, noi tinerii ne dăm seama şi simţim cu durere cum pepinierele acelea de intelectuali macedo-români, isvorul nesecat din care veneau în ţară în fiecare an zeci de studenţi macedoneni, astăzi, din vina guvernanţilor noştri de după răsboiu, nu mai există... şi când ne gândim că *aceşti tineri ne-au dat — fără ca să vorbesc de altele — în marele răsboiu peste 500 ofiţeri şi 16.000 de soldaţi...*

Vedem cum bugetul şcolilor şi bisericilor româneşti din Macedonia, care se urca la ridicula sumă de 2 milioane de lei, astăzi este epuizat pentru ca să acopere cele 50 de milioane de lei ce servesc drept burse studenţilor minoritari dela noi, trimeşi în străinătate...

Auzim cum viteji stegari ai culturei noastre naţionale — învăţătorii şi preoţii — sunt lăsaţi fără lefuri, murind pur şi simplu de foame prin acele văi şi munţi îndepărtaţi ai Macedoniei...

Aflăm cum bibliotecile şi cărţile româneşti cari au mai rămas vrăfuite prin ungherele umilelor case şi biserici, sunt distruse... Cum încercările noastre de a le trimite cărţi româneşti sunt zădărnicite la frontiere, unde servesc la distracţia unui modern autodafe, iar destinatarii prigoniţi...

Mai auzim cum Patriarhul din Constantinopol aprobă, după o încăpăţânare sângeroasă, trimiterea unui episcop român în acele ţinuturi şi guvernele noastre tac, pentru că... n'au fonduri! Şi când ne gândim ce au putut face pentru românism câţiva pribegiţi din acele ţinuturi ca Şaguna, Gojdu etc.... Şi când ne mai gândim că *un singur filantrop român ar putea suporta cheltuelile de propagandă culturală în Macedonia!..*

Mai aflăm în fine... dar suferinţele lor nu mai au sfârşit şi noi tinerii simţim cu o nespusă durere în suflet cum aceşti fraţi, pe zi ce merge, cad învinşi prin forţa lucrurilor şi din vina şi nepăsarea noastră, sub dibacele lovituri exterminante ale acelora cari nu vor să recunoască în ţară la ei, decât *tratatul conştiinţei naţionale...*

Şi aceasta ne evidenţiază cu prisosinţă slăbiciunea noastră sufletească şi ne sporeşte durerea unei pierderi, a unei înfrângeri...

Simion Ţovaru

—oxo—

CONSTATARI TRISTE

Primim din partea unui grup de studenţi români din Botoşani, informaţia ce urmează, care arată până unde merge impertinenţa jidovească şi cum sub scutul autorităţilor, jignesc sentimentele noastre româneşti.

Astăzi 15 Ianuarie a avut loc pe scena teatrului „Eminescu" prima reprezentaţie a jidancei Mally Picon.

Cordoane militare au încercuit teatrul, conduse de toţi agenţii şi comisarii de poliţie.

Patrule numeroase străbăteau străzile oraşului în timp ce Jidanii, radioşi, privindu-ne de sus şi, aruncând din când în când cuvinte insultătoare grupelor răsleţe de Români, plecau în cârduri spre teatrul care spre ruşinea poporului român mai poartă numele de „Eminescu".

Fraţi creştini, s'au aruncat *cuvinte insultătoare*, insulte grele asupra capetelor noastre, a fraţilor noştri, cari spre mirarea noastră a fost pus chiar bunul lor apărător şi prefect din localitate.

S'au arestat toţi nelegiuiţii cari au atins interesele.... statului, trecând prin faţa teatrului după ora $7\frac{1}{2}$, contravenind prin aceasta legilor în vigoare în această nouă Palestină. Printre cei arestaţi remarcăm pe studentul Ciolac precum şi un.... viitor cetăţean rumun Werner, elev la liceul „Laurian" care postat în faţa teatrului aducea elogii pline de strălucire acestei ţări nenorocite.

Poliţia şi autorităţile locale orbite de strălucirea aurului jidovesc, şi-au făcut pe deplin datoria....

Să nu protestaţi Români! Să nu protestaţi căci mergem cu paşi repezi spre înfăptuirea unei noi şi binecuvântate Palestine!

APEL

Facem un călduros apel la toţi bunii Români cari înţeleg şi aprobă mişcarea studenţească, ca în măsura puterilor lor să ne ajute pentru ca „CUVÂNTUL STUDENŢESC" să nu moară sub loviturile înverşunate ale celor interesaţi să-l suprime.

Deocamdată pornim cu fondurile organizaţiilor studenţeşti. — Avem nevoie însă şi de ajutoare băneşti din afară. In acest scop deschidem o listă de subscripţie în folosul ziarului. Listele de subscripţie cu sumele colectate se vor trimite la redacţia ziarului. — Numele donatorilor se vor publica.

Cuvântul Studenţesc

—oxo—

Numerus Clausus în America

Citim în serioasa revistă Americană din New-York *Hearst's International*, din Ianuarie 1923, volumul XLIII, No. 1, pagina 111, următoarele:

„Evreii în universităţile noastre"

„Hearst's International a însărcinat pe d. Arthur Gleason să facă o anchetă serioasă şi să raporteze asupra cauzelor care au făcut ca şcolile noastre să *găsească necesare a limita numărul Evreilor!*

Primul articol va apare în numărul din Martie şi va trata chestiunea **Numerus Clausus.**"

Sperăm că putem ţine în curent pe cititorii „Cuvântului Studenţesc" cu seria întreagă de articole, care vor reda rezultatul anchetei.

Până atunci ne permitem a sublinia faptul că de limitarea numărului Evreilor în universităţi se vorbeşte nu în „intoleranta Românie", cum o calomniază unii, ci într'unul din cele mai liberale state ale Americei.

Crede oare cinstit o „anumită presă" că tot d. Cuza, sau „Ungurii care se deşteaptă" agită şi la New-York?

G. Proca

—oxo—

Un caz grav

Primim la redacţie următoarea scrisoare:

Domnule Prim-Redactor,

Vă rog a publica următoarele în ziarul nostru.

Subsemnalul intrînd în ziua de 18 cor. orele 12 a. m. în magazinul, aşa zis de ceasornicărie al d-lui B. Silberman din str. Caragheorghevici, pentru a reclama starea de nefuncţionare a unui ceas dat la reparaţie susnumitului magazin, am fost apostrofat violent cu cuvinte insultătoare de patronul acestui magazin de excrocherii, cum s'a dovedit pe urmă din o serie de reclamaţiuni anterioare adresate circumscripţiei respective, şi atacat mişeleşte, cu o pensetă tăioasă, de către fiul său, junele jidan cu pretenţii de naţionalist semit, Hertzi Silberman, de armeanul internaţional de abia de câteva luni de zile în ţară la noi, Bedros Giumagian, de meserie lucrător ceasornicar, şi de încă un al 3-lea individ, tot jidan, a cărui identitate nu am putut-o cu nici un chip stabili.

Graţie instinctului de conservare grav primejduit am putut rezista atacului barbar al acestor ordinari atentatori, contra cărora voi intenta acţiune judiciară.

Ţiu deasemenea să aduc la cunoştinţă, cuvintele injurioase adresate mie în calitate de student român şi întregei studenţimi române de junele bătăuşi d-l Hertzi Silberman.

Primiţi, vă rog, d-le Prim Redactor afectuoasele mele mulţumiri.

Niculae T. Zamfirescu
Student în Matematici

Tipografia „RASARITUL" Strada Sf-ţii Apostoli No. 22-A

Girant responsabil: VICTOR CLIMESCU